

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 6.11.2006
COM(2006) 663 végleges

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI
PARLAMENTNEK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK
ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

**az internet biztonságosabb használatát a világhálón található tiltott és káros tartalom
ellen folytatott harccal elősegítő többéves közösségi cselekvési terv végrehajtásának
végleges értékelése**

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI
PARLAMENTNEK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK
ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

**az internet biztonságosabb használatát a világhálón található tiltott és káros tartalom
ellen folytatott harccal elősegítő többéves közösségi cselekvési terv végrehajtásának
végleges értékelése**

(EGT vonatkozású szöveg)

1. BEVEZETÉS

E közlemény a 2003 és 2004 közötti időszakra vonatkozó, Biztonságosabb internetről szóló többéves cselekvési terv végső értékelését ismerteti. Az értékelést egy független szakértőkből álló 3 fős testület készítette, amelynek munkáját az értékelés megtervezésével és támogatásával, az adatok begyűjtésével és a jelentéstervezet elkészítésével megbízott társaság¹ hivatalos értékelői csoportja segítette. Az értékelést a 2006. február és május közötti időszakban végezték, szoros együttműködésben az érintett bizottsági szolgálatokkal². Az értékelő jelentés³ vezetői összefoglalóját csatolták e közleményhez.

2. HÁTTÉR

A biztonságosabb internetről szóló cselekvési terv (SIAP) (a továbbiakban: a program) európai parlamenti és tanácsi határozatban⁴ megállapított célja az internet biztonságosabb használatának ösztönzése és az internetes iparág fejlődése számára kedvező európai környezet létrehozásának bátorítása.

Az eredetileg elfogadott program négy évig, 1999. január 1-jétől 2002. december 31-ig tartott, és 25 millió eurós költségvetéssel rendelkezett. Az Európai Parlament és a Tanács további két évvel (2003. január 1-től 2004. december 31-ig) történő meghosszabbításáról határozott. Az 1999–2004 közötti időszak összköltségvetését 38,3 millió euróban állapították meg.

A programot három cselekvési irányvonal mentén hajtották végre:

---

¹ IDATE, 2005 őszi szerződéskötés az Információtársadalmi Főigazgatóság által kiírt meghívásos ajánlati felhívás alapján.

² DG INFSO C3 és E6 egység

³ *A Biztonságosabb internet cselekvési terv (2003-2004) végleges értékelése Végleges jelentés, 2006. május*, IDATE,

http://ec.europa.eu/information_society/activities/sip/programme/evaluations/index_en.htm

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 1151/2003/EK határozatával (2003. június 16.) (HL L 162., 2003.7.1.) módosított, az Európai Parlament és Tanács 276/1999/EK határozata (1999. január 25.) az Internet biztonságosabb használatát a világhálón található tiltott és káros tartalom ellen folytatott harccal elősegítő többéves közösségi cselekvési terv elfogadásáról (HL L 33., 1999.2.6., 1.o.).

- (1) biztonságosabb környezet kialakítása (európai forródrót-hálózat létrehozása, ahol a végfelhasználók jelteni tudják, ha az interneten illegális tartalommal találkozhatnak, valamint az önszabályozás és magatartási kódexek bátorítása);
- (2) szűrési és értékelőrendszerek kidolgozása;
- (3) a tudatosság erősítésére irányuló intézkedések ösztönzése.

A 2003–2004 időszak során a program alkalmazási körét kiterjesztették új on-line technológiákra, beleértve a mobiltelefon- és a szélessávú tartalmat, az on-line játékokat, a peer to peer fájlvitelt, a valós időbeli kommunikációkat, mint a chatszobák és az azonnali üzenetküldés, azzal az elsődleges céllal, hogy a javítsák a gyermekek és kiskorúak védelmét. A Biztonságosabb Internet Fórumon keresztül szintén erősödött az együttműködés mindazok között, akik a tagállamokban e területen aktívan tevékenykednek, valamint a különböző cselekvési irányvonalak projektjeiben, különösen a forródrót-szolgálatokban és a tudatosság erősítésében résztvevők között. A program célja volt továbbá az együttműködésnek, valamint a tapasztalat és legjobb gyakorlat cseréjének támogatása európai és nemzetközi szinten, bevonva különösen az új tagállamokat, a tagjelölt és a csatlakozó országokat.

A SIAP végrehajtásának legfőbb eszköze az ajánlattételi felhívások alapján kiválasztott projektek társfinanszírozása volt. A 2003–2004 időszak alatt 105 szervezet és 22 tagállam, valamint Izland, Norvégia és Bulgária részvételével 52 projektet társfinanszíroztak. Huszonkét projekt forródrót-szolgálattal kapcsolatos (koordinációs csomópont és 21 forródrót 20 országban), huszonöt tudatosság erősítésére irányuló projekt (2 koordinációs csomópont és 23 tudatosság erősítéséért felelős csomópont 21 országban), egy a médiaoktatásban alkalmazott kutatással foglalkozik, egy a minőségi címkézési rendszerrel, egy a kéréstlen levelekre vonatkozó önszabályozási tervvel, egy az on-line játékok értékelésével. Az Eurobarometer-felmérést egy keretszerződés alapján végezték el. Egy nyilvános ajánlattételi felhívást követően szolgáltatási szerződést kötöttek továbbá a szoftverek és szolgáltatások szűrésére irányuló teljesítményértékelési tanulmány elkészítésére. A 2003. és 2004. évi költségvetés teljes kiadása, beleértve valamennyi megosztott költségű projektet, a teljesítményértékelési tanulmányra és az Eurobarometerre irányuló szolgáltatási szerződéseket, az értékelések, felülvizsgálatok és ülések költségeit, körülbelül 13,7 millió euro volt.

3. ÉRTÉKELÉSI CÉLKITŰZÉSEK

Az értékelés a következő egyedi kérdésekkel foglalkozik: a program célkitűzéseinek relevanciája, a végrehajtás prioritásai és eszközei, a program hatékonysága, hatása és költséghatékonysága, hasznossága és fenntarthatósága, a tevékenységek során felhasznált források és a becsült hatások közötti okozati összefüggés (beavatkozás logikája), valamint a hasonló jellegű lehetséges jövőbeli beavatkozások érdekében levont következtetések.

4. AZ ÉRTÉKELES EREDMÉNYE

Az értékelők úgy találták, hogy a Biztonságosabb internet cselekvési tervet sikeresen végrehajtották, valamint a támogatások elosztása és a program igazgatása általában átlátható, hatékony és kielégítő volt.

A SIAP-ot valamennyi érdekelt fél releváns és hatékony programnak tartotta, amelyet folytatni kell. Az Európai Unió az internet illegális és ártalmas tartalmának, mint világszintű komoly és fontos politikai kérdésnek korai szakaszban történő megfogalmazásában úttörőnek számít.

A nemzeti forródrót-szolgálatok bevezetését tekintik a program legnagyobb vívmányának. A forródrót-szolgálatok INHOPE által koordinált jelenlegi hálózatának értékelése bebizonyította, hogy a többségük hasznos, releváns és hatékony szolgáltatást nyújt, amely nem tartható fenn közfinanszírozás nélkül. Alapvető probléma, hogy az internet-végfelhasználóknak kevés vagy semmilyen tudomásuk sincs a forródrót-szolgálatok létezéséről. A forródrót-szolgálatok és más érdekelt felek, különösen a nemzeti kormányok, a tudatosság erősítéséért felelős csomópontok, a rendőrség és a bűnüldözési szervek közötti együttműködés még fejlesztendő.

Szinte valamennyi tagállamban a SIAP másik vívmányának tekintették a tudatosság erősítéséért felelős csomópontok kialakítását. A tudatosság erősítésének alapvető szükségét látta valamennyi megkérdezett. Az internet biztonságára irányuló, tudatosság erősítéséért felelős, INSAFE által koordinált hálózatok azonban a haladás kezdeti szakaszában vannak. Sok esetben a tudatosság erősítésére irányuló tevékenységek a célcsoportok korlátozott számát érik csak el, különös tekintettel más olyan érdekelt felekre, mint a helyi vagy nemzeti média, szülői szervezetek, iskolák és egyéb csoportok. A tevékenységek sokszor nem kapnak elég nagy prioritást a nemzeti kormányok politikai napirendjén.

A szűrési technológiáknak valamennyi érdekelt fél egyre nagyobb jelentőséget tulajdonít. Azonban még mindig túl kevés a szülők arra vonatkozó ismerete, hogy hogyan kezeljék a szűrőszoftvereket végfelhasználói szinten. Valamennyi érdekelt fél egyetért abban, hogy a címkézési és értékelő rendszerek az internet biztonságosabbá tételének – különösen a kiskorúak tekintetében – továbbra is fontos elemei. Az e területen elért haladás azonban nem kielégítő. Az iparág önszabályozása, a magatartási kódexek és a legjobb gyakorlat, valamint többek között a videojátékok és a mobiltelefon-tartalmak területén számos bátorító fejleményt állapítottak meg.

Fontos kérdés volt a nemzeti jogszabályok harmonizációja, különösen az illegális és ártalmas tartalomra, valamint a fiatalok védelmére tekintettel.

Új problémát jelent az új, internethez csatlakoztatható végfelhasználói eszközök, mint az új generációs mobiltelefonok és az olyan új gyakorlatok elterjedése, mint a társasági hálózatok (beleértve a webkamerával összekapcsolt chatet), az internetes blog és a fájlmegosztás.

5. AJÁNLÁSOK

Az értékelő jelentés hét ajánlást tartalmaz, beleértve azok további alpontjait⁵.

Forródrót-szolgálatok

- (1) A forródrót-szolgálatok ismertségének növelése:
  - (a) A forródrót-szolgálatokra vonatkozó figyelemfelkeltés növelése a felhasználók körében és a médiában
- (2) A forródrót-szolgálatok és más érdekelt felek, különösen a rendőrség és az internetszolgáltatók közötti együttműködés javítása:
  - (a) A forródrót-szolgálatok és az európai rendőrségek közötti eljárások összehangolásának ösztönzése.
  - (b) Az információcserére vonatkozó eljárásokat és a legjobb gyakorlatokról szóló iránymutatásokat tartalmazó kézikönyv készítése, amely világosan meghatározza az e munkában résztvevőkre vonatkozó politikákat, etikai alapelveket és eljárásokat.
  - (c) Illegális tartalmak európai fekete listája elkészítésének koordinálása és annak széleskörű alkalmazása az internetszolgáltatók között.

Tudatosság erősítése

- (3) A tudatosság erősítésének egyes célcsoportokra és a szélesebb körben való elterjedésére kell összpontosítania:
  - (a) Tudatosság erősítéséért felelős csomópontok előírása a gyermekekre, szülőkre vagy tanároknak szabott stratégiák alkalmazása céljából.
  - (b) A nemzeti hatóságok (vagyis oktatási minisztériumok) közötti kapcsolatok megkönnyítése annak vizsgálata céljából, hogy hogyan lehet a biztonságosabb internetet az iskolákban elterjeszteni (tanárok képzése, tanterv, önszabályozó testületként diáktanácsok létrehozása az iskolákban).
  - (c) A média aktívabb bevonásának támogatása a tudatosság erősítésére irányuló kampányokba.
  - (d) A program költségvetése nagyobb százalékának a tudatosság erősítésére történő fordítása.
- (4) Gyermekek és fiatalok bevonása a problémák megállapításába és a megoldások kidolgozásába.
  - (a) Gyermekektől visszajelzést kérni és arra ösztönözni őket, hogy részt vegyenek a tudatosság erősítésében és a megoldások kidolgozásában.

---

⁵ Ld. a csatolt összefoglalást és az értékelő jelentés 42. és további oldalait.

- (5) A végfelhasználó jobb tájékoztatása az ártalmas tartalom szűrésére rendelkezésre álló eszközökről:
  - (a) Tudatosság erősítéséért felelős csomópontok támogatása a szűrési lehetőségekre vonatkozó információk terjesztése céljából, különösen a szülők között és az iskolákban.
  - (b) A különböző szűrési megoldások hatékonyságának értékelése.
- (6) Az iparág európai szintű önszabályozási megoldásainak bátorítása:
  - (a) Életkort ellenőrző rendszerek elfogadásának támogatása.
  - (b) A legjobb gyakorlatok, többek között a magatartási kódexek, a tartalomcímkezési és értékelő rendszerek cseréjének támogatása.
- (7) A jövőbeli technológiai fejlesztések lehetőségeinek és a felhasználói lehetőségek feltérképezése:
  - (a) A konvergens szolgáltatások hatásainak, valamint a gyermekek biztonságáról és a felhasználók viselkedéséről folytatott kommunikáció új módozatainak elemzése és az eredmények terjesztése.

6. KÖVETKEZTETÉS

A Bizottság tudomásul veszi a Biztonságosabb internet cselekvési terv végleges értékelésének eredményeit, és figyelembe veszi a „Biztonságosabb internet plusz” program végrehajtására és az azt követő jövőbeli program tervezésére vonatkozó ajánlásokat. Tovább fokozzák az e területen már elért, ajánlásokban említett haladást.

A „Biztonságosabb internet plusz” program támogatja a forródrót-szolgálatok olyan tevékenységeit, amelyek a program alkalmazási körébe tartozó illegális tartalmak (különösen a gyermekek szexuális bántalmazását ábrázoló képek) közös fekete listáinak elkészítését segítik. E listák internetszolgáltatókhoz való továbbítása során figyelembe kell venni az azok szerepére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket, különösen az elektronikus kereskedelemről szóló irányelv⁶ rendelkezéseit.

Az értékelő jelentésre adott válaszai fényében a Bizottság felhívja az Európai Parlamentet, a Tanácsot, a Gazdasági és Szociális Bizottságot és a Régiók Bizottságát, hogy:

- (1) Vegyék tudomásul a Biztonságosabb internet cselekvési terv sikeres végrehajtását;

---

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 2000/31/EK irányelve (2000. június 8.) a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól (HL L 178., 2000.7.17., 1.o.)

- (2) Segítsék a Bizottság munkáját, hogy növelje a Biztonságosabb internet programra vonatkozó figyelemfelkeltést és ösztönözze a biztonságosabb internetre vonatkozó nyilvános eszmecsereket;
- (3) Támogassák a Bizottságot a valamennyi érdekelt féllel folytatott konzultációban és az azt követő esetleges intézkedések megvizsgálásában, különösen a digitális tartalomnak az internet biztonságosabb használatát érintő új technológiáira és új kategóriáira tekintettel.

Melléklet

Vezetői összefoglaló

A Biztonságosabb internet cselekvési terv végleges értékelésének részét képező, alábbiakban bemutatott következtetéseket egy független három fős szakértői testület fogalmazta meg. Az értékelési eljárást és módszertant ellenőrző és elvégző szakértői testületet az értékelés alapjául szolgáló információk megállapításáért és elemzéséért felelős IDATE-szakértő segítette. A szöveg az on-line kérdőív, a telefonos interjúk, a szekunder elemzés és egy fókuszcsoport ülésének eredményeit, valamint a szakértői testület véleményét tükrözi.

Következtetések

1. Az 1999-ben elindított, Biztonságosabb internet cselekvési terv (SIAP) valamennyi érdekelt fél véleménye szerint **releváns és hatékony program, amelyet folytatni kell**. Az Európai Unió az internet illegális és ártalmas tartalmának, mint világszintű komoly és fontos politikai kérdésnek korai szakaszban történő megfogalmazásában úttörőnek számít. A SIAP jelenlegi felépítését és koncepcióját sok más országban – mind az ázsiai-csendes-óceáni régióban, mind Észak- és Latin-Amerikában – annak mintájaként alkalmazzák, hogyan lehet az internet ártalmas és illegális tartalmának problémáját kezelni a szólásszabadság emberi jog tiszteletben tartásával egyidejűleg.

2. Az eredeti program **négy fő intézkedési irányvonalat** határoz meg:

- A. forródrót-szolgálatok (4,6 millió euro uniós támogatás)
- B. tudatosság erősítése (7,4 millió euro uniós támogatás)
- C. szűrés, címkézés és értékelés (0,875 millió euro uniós támogatás),
- D. iparág önszabályozása és magatartáskódex (0,493 millió euro uniós támogatás).

A 2003/2004-es időszakban az uniós támogatás a forródrót-szolgálatokra és a tudatosság erősítésére összpontosított. A szűrést, címkézést, értékelést, önszabályozást és a magatartáskódexeket főleg az iparág felelősségének tekintették. A SIAP (2003-2004) keretében az EU-nak összesen 13,7 millió euro kiadása volt. Körülbelül 13,4 millió eurót osztottak szét több mint 50 projektre, amelyek főleg a forródrót-szolgálatokat és a tudatosság erősítését érintették. 22 tagállamnak, továbbá Norvégiának, Izlandnak és Bulgáriának jutott támogatás. Körülbelül 0,3 millió eurót költöttek az értékelésekre, a felülvizsgálatokra, az ülésekre és az Eurobarometer-felmérés költségeinek fedezésére. A támogatások elosztása és a cselekvési terv igazgatása általában átlátható, hatékony és kielégítő volt.

3. A nemzeti **forródrót-szolgálatok** bevezetését tekintik a program egyik legnagyobb vívmányának. Európában a SIAP keretében a forródrót-szolgálatok INHOPE (internetes forródrót-szolgálatok nemzetközi szövetsége) által koordinált széleskörű hálózatát közel az összes tagállamban és a tagjelölt országokban kiépítették. A forródrót-szolgálatok olyan kapcsolattartó pontok, ahol a végfelhasználók jelenteni tudják, ha illegális internetes tartalommal találkoznak. A forródrót-szolgálatok együttműködnek többek között a rendőrséggel, a bűnüldöző szervekkel és a tudatosság erősítéséért felelős csomópontokkal, valamint az internetszolgáltatókkal, az iparág szervezeteivel és egyéb intézményekkel. A forródrót-szolgálatok értékelése bebizonyította, hogy azok többsége hasznos, releváns és

hatékony szolgáltatást végez. A többségük azonban nem tartható fenn közfinanszírozás nélkül. Alapvető probléma az, hogy az internet-végfelhasználóknak kevés vagy semmilyen tudomásuk sincs a forródrót-szolgáltatok létezéséről. A legtöbb országban az összes internet-végfelhasználó kevesebb mint 10%-ának van tudomása a forródrót-szolgáltatok létezéséről. A forródrót-szolgáltatok és más érdekelt felek, különösen a nemzeti kormányok, a tudatosság erősítéséért felelős csomópontok, a rendőrség és a bűnüldözési szervek közötti együttműködés még fejleszthető.

4. Szinte valamennyi tagállamban a SIAP másik vívmányának tekintik a **tudatosság erősítéséért felelős csomópontok** kialakítását. A tudatosság erősítésének alapvető szükségét látta valamennyi megkérdezett. Helyi igényeknek megfelelő számos technikát, eszközt, anyagot fejlesztettek ki. A hálózat által szervezett „Biztonságosabb internet napot” egyre inkább olyan értékes lehetőségként ismerik el, amely fejleszti a résztvevő érdekelt felek közötti kapcsolatokat és a szélesebb közönséghez is eljut. A biztonságos internettel kapcsolatos figyelemfelkeltést az INSAFE koordinálja. Azonban még a fejlődés korai szakaszában van. Sok esetben a tudatosság erősítésére irányuló tevékenységek a célcsoportok korlátozott számát érik csak el, különös tekintettel más olyan érdekelt felekre, mint a helyi vagy nemzeti média, szülői szervezetek, iskolák és egyéb csoportok. Sokszor nem kapnak megfelelő támogatást a nemzeti hatóságoktól, valamint a médiától, és nem élveznek elég nagy prioritást a nemzeti kormányok politikai napirendjén. A tudatosság erősítésére irányuló intézkedések nagyon gyakran nem elég célcsoport- – mint tanárok, szülők és gyermekek – specifikusak. A tanárok ehhez kapcsolódó képzésének szintje és minősége tagállamonként változik, és általában nem tartozik az elsődleges prioritású feladatok közé. A gyermekeket és fiatalokat még korai szakaszban kell megszólítani, de az internetképzés nincs megfelelően integrálva az iskolai tantervbe. A gyermekek saját tapasztalatait sokszor nem veszik megfelelően figyelembe.

5. A **szűrési technológiáknak** valamennyi érdekelt fél egyre nagyobb jelentőséget tulajdonít. Az iparág jelentős technológiai haladást ért el a szűrési technológiák terén és a végfelhasználók számára különböző eszközök érhetők el. Rendelkezésre állnak olyan szűrési technológiák, amelyek lehetővé teszik a végfelhasználók, különösen a szülők számára, hogy megakadályozzák gyermekeik számára az ártalmas tartalmú honlapokhoz való hozzáférést. Továbbá néhány internetszolgáltató olyan szolgáltatást nyújt végfelhasználók számára, amellyel megakadályozható az ártalmas tartalom bizonyos kategóriáihoz való hozzáférés. Azonban még túl kevés a szülők arra vonatkozó ismerete, hogy hogyan kezeljék a szűrőszoftvereket végfelhasználói szinten. Valamennyi érdekelt fél egyetért abban, hogy a **címkézési és értékelő rendszerek** az internet biztonságosabbá tételének – különösen a kiskorúak tekintetében – továbbra is fontos elemei. Az e területen elért haladás azonban nem kielégítő. Azon rendszerek, amelyek nagymértékben az önértékelésen alapulnak, nem valószínű, hogy jelentősen hozzájárulnak a releváns célok eléréséhez. Az iparág önszabályozása, a magatartási kódexek és a legjobb gyakorlat, valamint többek között a videojátékok és a mobiltelefon-tartalmak területén számos bátorító fejlemény állapítható meg.

6. Fontos kérdés volt a **nemzeti jogszabályok** harmonizációja, különösen az illegális és ártalmas tartalomra, valamint a fiatalok védelmére tekintettel. Szabályokra szükség van ugyan, a tagállamok egyéni és elszigetelt jogi intézkedései azonban alacsony hatékonyságot és kontraproduktív következményeket okoznak. Ez globális kérdés, amely messze túlnyúlik az Európai Unión.

7. Új problémát jelent az **új, internethez csatlakoztatható végfelhasználói eszközök**, mint az új generációs mobiltelefonok és az olyan új gyakorlatok elterjedése, mint a társasági

hálózatok (beleértve a webkamerával összekapcsolt chatet), az internetes blog és a fájlmegosztás.